

Svenska tidningar skriver om de kubanska vaccinen

Nu när New York Times skrivit positivt om de kubanska vaccinerna vågar också TT och en del tidningar (SvD, GP, Syre med flera. Dock inte DN) haka på.

Kuba testar fyra inhemska vaccinkandidater

Köerna ringlar längre än vanligt utanför Kubas matbutiker. Samtidigt är landet nära en vetenskaplig triumf ? massimmunisering med ett egenutvecklat vaccin mot covid-19.

Medan många fattiga länder fortfarande väntar på att få tag på covidvaccin i den stenhårda globala konkurrensen har Kuba bestämt sig för att lösa problemet på egen hand. Inte mindre än fyra inhemska vaccinkandidater testas just nu på ön. Den längst framskridna, Soberana 2, är strax redo för en avgörande fas 3-studie.

Flera länder har redan visat intresse för vaccinet och planen är att testa det på 150 000 frivilliga i Kuba och Iran. Även Mexiko överväger att delta. Om det visar sig effektivt och säkert hoppas myndigheterna kunna vaccinera hela befolkningen före årets slut ? och börja erbjuda doser till turister och andra länder.

"Väldigt optimistiska"

Kuba räknar med att kunna producera omkring 100 miljoner doser under 2021.

? Vårt land kommer att bli ett av de första som kan immunisera hela sin befolkning, sade Eduardo Martínez, chef för det statliga företaget Bio Cuba Farma som samordnar utvecklandet av läkemedel på Kuba, i tv-programmet Mesa Redonda tidigare i februari.

Kubas ansträngningar följs av den latinamerikanska grenen av Världshälsoorganisationen WHO, Paho. Där uttrycker man förhoppningar om att landet kan bli det första i regionen att producera ett eget vaccin och att det också ska komma andra länder till del som inte har råd med västerländska vacciner.

? Vi är väldigt optimistiska, säger Pahos representant i Kuba, José Moya, till BBC.

Optimismen är knappast ogrundad, Kuba har årtionden av erfarenhet av avancerad bioteknik.

Satsningarna inleddes på 1980-talet av den framlidne revolutionsledaren Fidel Castro, under trycket av det amerikanska embargo som gör det svårt att handla med omvärlden. De många statliga forskningscenter som har upprättats sysselsätter tusentals personer.

Och investeringarna har burit frukt. Merparten av de vaccin som ingår i landets nationella vaccinprogram produceras på ön och landet har länge exporterat vaccin till andra låginkomstländer. Bland den kubanska vetenskapens framsteg finns även ett lungcancervaccin som har fått amerikanska patienter att resa till ön för behandling.

Men samtidigt som spetsforskning bedrivs i Havanna kämpar den luttrade befolkningen med en vardag som är tuffare än på länge. De skarpare sanktioner som Donald Trumps USA införde, i kombination med pandemins effekter och de strukturella problemen i landets ekonomi, har skapat den värsta krisen sedan kalla kriget.

Kuba, med elva miljoner invånare, har enligt officiella siffror endast registrerat drygt 300 dödsfall i covid-19. Myndigheterna lyckades länge hålla spridningen på en låg nivå, men efter det att man åter öppnade för internationell flygtrafik i november har antalet fall skjutit i höjden och restriktioner återinförts. Uteblivna turismintäkter har bidragit till att ekonomin i fjol krympte med elva procent.

Bristen på hårdvaluta har lett till en kraftig minskning av den livsviktiga importen av de basvaror, mediciner och andra förnödenheter som inte produceras på ön. Människor rapporteras köa i timmar utanför matbutikerna, med risk att få vända hem tomhänta.

Pressen är därmed hög på landets forskare. Ett fungerande vaccin ger inte bara möjligheter att börja häva restriktioner. Det kan också ge välbehövliga inkomster om det kan exporteras ? liksom en pr-seger för öns auktoritära styre.

Kubas vaccinkandidater

? Det kubanska forskningsinstitutet Instituto Finlay de Vacunas testar just nu två vaccinkandidater som har döpts till Soberana 1 och Soberana 2.

? Den senare beskrivs som mest lovande. Det är ett så kallat konjugatvaccin vilket innebär att det består av en mindre del av coronaviruset som fästs vid ett annat protein för att utlösa en tillräckligt stark reaktion från immunförsvaret.

? Soberana 2 ges i tre doser, till skillnad från många andra covidvaccin som bara kräver en eller två doser. Men det har fördelen att det inte, som exempelvis Modernas och Pfizer/Biontechs vaccin, behöver förvaras i särskilt låga temperaturer.

? Soberana 2 har genomgått testfaserna 1 och 2 med lovande resultat enligt Finlay-institutet, som uppger att fas 3 kommer att inledas i mars.

? Samtidigt utvecklas ytterligare två vaccinkandidater vid ett annat statligt forskningsinstitut i Havanna, Centro de Ingeniería Genética y Biotecnología.

? Vaccinen kallas Abdala och Mambisa. Det senare är tänkt att ges i form av nässpray.

TT 210226 (Tidskriften Syre, SvD, GP med flera)

Gillar du det Svensk-Kubanska Föreningen gör?

Vill du bidra till kampen mot den omänskliga blockaden?

Swisha en 20:a eller valfri summa till

123 589 0975 eller Pg 40 54 11 ? 0

Ett ännu mer betydelsefullt stöd är medlemskap!

Ange namn, e-post, adress och skicka 300 kr för ett års medlemskap (150 för pensionärer, arbetslösa och studerande)